

Beleidsplan 2016 - 2020

Inleiding

Dit beleidsplan gaat uit van de missie en de visie van de VTZD. De missie beschrijft de doelstelling: waarom is er een VTZD?

De visie geeft aan welke uitgangspunten worden gehanteerd om de missie waar te maken.

Vervolgens worden aan de hand van een SWOT-analyse enkele inhoudelijke beleidslijnen uitgezet, waar is de VTZD goed in, wat valt te verbeteren.

Tenslotte wordt beleid voorgesteld om de inhoudelijke beleidslijnen te realiseren.

Missie en visie

De Vrijwilligers Terminale Zorg Drenthe wil daar waar nodig aan ieder mens in de laatste levensfase en aan zijn of haar partner of mantelzorger tijd, aandacht en ondersteuning bieden door de inzet van vrijwilligers. Hiermee wil de VTZD bevorderen dat de kwaliteit van leven voor de betrokkenen in deze palliatief terminale fase optimaal is.

De visie van waaruit de VTZD werkt, is kort en kernachtig:

Er Zijn in Betrokkenheid en Bescheidenheid

Deze visie geeft aan dat de betrokkenheid van de vrijwilligers vraagt dat zij als vrijwilliger ook werkelijk actief kunnen zijn. Daarom wil de VTZD ervoor zorgen dat daar waar vrijwillige hulp welkom is, zij ook aanwezig is en een vrijwilliger in staat stelt bij te springen. De organisatie VTZD zal zich zo blijven ontwikkelen dat de rol van de vrijwilliger in een veranderende omgeving vervulbaar blijft. Talenten van vrijwilligers en coördinatoren dienen ontdekt, ontwikkeld, gewaardeerd en ingezet te worden.

De VTZD zet haar goed gekwalificeerde vrijwilligers in de Drentse hospices en de thuissituatie.

Sterkte-Zwakte analyse van de VTZD

Sterkte

- Een provinciaal werkende organisatie met een grote groep goed gemotiveerde en opgeleide vrijwilligers.
- Vrijwilligers kunnen in de thuissituatie of in de hospices ingezet worden.
- Vrijwilligers zijn direct beschikbaar, deskundig en tonen een warme betrokkenheid.
- Professionele zorg wordt ingezet als aanvulling op de zorg door vrijwilligers.
- Professionele coördinatoren coachen, ondersteunen en leiden vrijwilligers op.
- Door regelmatige bijscholing, intervisie en intercollegiale ondersteuning zorgen de coördinatoren voor een goed en gedegen netwerk rondom de vrijwilligers.
- Alle vrijwilligers worden op dezelfde manier opgeleid en ondersteund.
- Onderlinge uitwisseling van kennis en kunde door coördinatoren.
- Beleid vastgelegd in handboeken.

- Landelijke ontwikkelingen worden gevolgd en vertaald naar het beleid en werkwijze van de VTZD.

Zwakte

- Te weinig nachtvrijwilligers
- Bij professionele zorg onduidelijkheid over inzet vrijwilligers
- Onzichtbaarheid VTZD
- Verouderde website VTZD
- PR

Kansen

- Vergrijzing
- Wet- en regelgeving met meer nadruk op inzet vrijwilligers
- Visitatie Palliatief Netwerk
- Ziekenhuis verplaatste zorg

Bedreigingen

- Tekort aan vrijwilligers
- Minder financiële mogelijkheden o.a. door groei aantal hospices
- Meer concurrentie door ZZP'ers en anderen

Thuishulpsituaties

Het aantal inzetten in de thuissituatie is wisselend per regio.

Dit terwijl het thuis sterven de voorkeur heeft van de meeste Nederlanders. Ook het overheidsbeleid richt zich hier vooral op. In de komende 10 jaren bereikt de vergrijzing een hoogtepunt. Er liggen daarmee veel kansen op groei binnen de thuissituatie, waarin geïnvesteerd zou kunnen worden.

Voor mensen zelf, mantelzorgers, huisartsen en zorgaanbieders zal duidelijk moeten zijn wat de vrijwilligers van de VTZD te bieden hebben.

De ondersteuning door vrijwilligers dient laagdrempelig te zijn.

Bekendheid met de VTZD en haar vrijwilligers, de werkwijze en bereikbaarheid is hierbij een voortdurend en belangrijk aandachtspunt. Een goed PR- en communicatiebeleid is hierbij belangrijk.

Hospices

In Drenthe zijn vier hospice: in Assen, Emmen, Hoogeveen en Meppel.

Het aantal gasten in de hospices stijgt jaarlijks, terwijl de verblijfsduur daalt. De hospicevrijwilligers voelen zich erg betrokken bij hun werkzaamheden in de hospices.

De samenwerking met en het verstevigen van de relatie met de hospicebesturen als partner in de samenwerking met betrekking tot vrijwillige terminale zorg, is daarom belangrijk. Een goede samenwerking met de hospicebesturen is goed voor de VTZD-coördinatoren en vrijwilligers binnen de hospices, maar kan ook versterkend werken voor beide besturen m.b.t. het optrekken in toekomstig beleid bijvoorbeeld op financieel vlak (zoals klanten- en fondsenwerving) .

Samenwerking met thuiszorgorganisaties/huisartsen/ziekenhuizen

De palliatief/terminale mens en zijn mantelzorgers dienen centraal te staan bij het verlenen van zorg. De thuiszorgorganisaties en de VTZD met haar vrijwillige thuiszorgers kunnen elkaar aanvullen. Daarvoor is wederzijds de wil nodig om zo ook te werken. Geregeld overleg tussen de thuiszorgorganisaties en de VTZD moet het mogelijk maken dat de vrijwilligers eerder worden ingeschakeld. Intensiever contact met huisartsen (in opleiding) en hun medewerkers (Assistentes/POH ouderenzorg) en ziekenhuismedewerkers die met terminale patiënten te maken hebben (transferverpleegkundigen) is heel belangrijk.

Samenwerking met welzijnswerk en mantelzorgondersteuning

Bij terminale zorg is ondersteuning van de mantelzorg een belangrijk onderdeel. Vrijwilligers van de VTZD kunnen mantelzorgers ontlasten en aanvullen. Regelmatig overleg met welzijnswerk en mantelzorgondersteuning is hiervoor belangrijk. Aansluiten bij hun informatieplatformen en zorgen dat de website van de VTZD wordt gelinkt aan hun sites, zorgt voor grotere bekendheid met het werk van de VTZD.

Vrijwillig intramurale zorg

Tot voor kort was inzet van vrijwilligers bij terminale zorg in intramurale voorzieningen niet aan de orde. Hier begint langzamerhand verandering in te komen. Zowel door de overheid als door verschillende intramurale partijen wordt het inzetten van goed gekwalificeerde vrijwilligers gezien als een uitstekende aanvulling op terminale zorg intramuraal. De financiering van de overheid is hierop echter nog niet aangepast.

PR beleid

Er zal actief beleid ontwikkeld moeten worden om de werkzaamheden van de VTZD bekendheid te geven. Zowel naar potentiële gasten en hun mantelzorgers als naar verwijzers. De website dient geactualiseerd te worden, evenals het foldermateriaal. Professionele ondersteuning is daarbij nodig.

Financiën

De middelen waarover de VTZD kan beschikken zijn te onderscheiden in eigen fondswerving en subsidiëring vanuit de overheid. Voor de fondswerving is de stichting Vrienden van de VTZD actief. Voor de subsidie gaat in 2017 een nieuwe regeling van start. De fondsen die beschikbaar komen via de Vrienden van de VTZD zijn van incidentele aard. Meestal betreft het giften na het overlijden van een gast/patiënt.

Op dit moment is de stichting Vrienden van niet echt actief. Bekeken zal moeten worden of deze stichting nog een functie kan hebben.

Voor het aanvragen van de subsidie vanuit de overheid is de samenwerking met de hospicebesturen van groot belang. Immers een belangrijk deel van de subsidie wordt verkregen uit het aantal gasten in de hospices.

Medewerkers

Coördinatoren van de VTZD worden via de VPTZ bijgeschoold, zij kunnen daarnaast andere bijscholingen volgen. Zij hebben jaarlijks een intervisiebijeenkomst en provinciaal overleg. Belangrijk is om de talenten en mogelijkheden van de verschillende coördinatoren te ontdekken, te ontwikkelen en in te zetten binnen de VTZD. Hiermee kunnen de coördinatoren elkaar versterken.

Vrijwilligers

De VTZD bestaat uit vrijwilligers. Het beleid van de VTZD t.a.v. de vrijwilligers (o.a. scholing, vergoedingen e.d.) is vastgelegd. Dit beleid wordt geregeld getoetst en zo nodig aangepast. Scholing of andere deskundigheidsbevordering zou mede gericht dienen te zijn op het ontdekken en ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten van vrijwilligers.

De samenwerking tussen de hospicebesturen en de VTZD is mede gericht op de wijze waarop de vrijwilligers worden benaderd door iedere organisatie.

Kwaliteitsbeleid

Ook in de palliatieve zorg is kwaliteit belangrijk. De patiënt heeft er recht op, of de hulp nu vrijwillig is of niet. Maar ook voor de vrijwilliger is het van belang om te weten dat de door hem/haar geboden hulp aan kwaliteitseisen voldoet. Het onderzoek van prof. Anne Goossensen naar de kwaliteit van de relatie kan hier goede input voor geven.

Voor de VTZD is het begrip kwaliteit van toepassing op twee niveaus:

- a) het niveau van coördinator en vrijwilliger
- b) het organisatieniveau. Hier gaat het om het professioneel besturen van een vrijwilligersorganisatie.

Het beleid is er daarom op gericht om zowel de kwaliteit van de verleende zorg als ook de kwaliteit van het bestuur te monitoren.

Instrumenten zijn de enquêtes naar de tevredenheid van de gasten en/of hun familie. Deze worden nu verzonden aan nabestaanden van gasten in de hospices. In de thuissituaties zou deze enquête ook gebruikt kunnen worden.

Audits en zelfevaluatie zijn middelen om aan kwaliteitsbewaking te voldoen.

Ook een visitatie vanuit het palliatief netwerk geeft een heel goed beeld van de kwaliteit van de zorgverlening.

Voor de medewerkers en de vrijwilligers kan een medewerkerstevredenheidsonderzoek goede diensten bewijzen. De VTZD kan aansluiten bij de landelijke (VPTZ)-ontwikkelingen.

Een belangrijk onderdeel van kwaliteitsbeleid is het borgen van de kwaliteit. Handboek en protocollen zijn hiervoor geschikt. Zij worden actueel gehouden. Daarnaast worden casusbesprekingen gehouden en bijscholingen op de werkvloer.

Bestuur

Het bestuur wordt samengesteld op basis van deskundigheid:

- kennis van het zorgstelsel
- financiële know how
- ervaring in besturen op hoofdlijnen
- juridische know how

Een van de leden kan als voorzitter functioneren, een secretaris is niet noodzakelijk, een penningmeester is gewenst. Ook bestuursleden kunnen

gebruik maken van diverse scholingsmogelijkheden, evenals leden van de hospicebesturen.

Bestuurszetel VPTZ

Als de VTZD een van de grotere organisaties is binnen de VPTZ, dan ligt het voor de hand dat zij in het bestuur van die organisatie is vertegenwoordigd. Daardoor wordt de VTZD betrokken bij het landelijk beleid, maar ook kan de VTZD dan goed inspelen op ontwikkelingen.

Concreet

Het bovenstaande weergegeven in concrete beleidsvoornemens, komen we tot het volgende:

1.	Opzetten van een goed communicatie- en PR-beleid	gereed eind
2016	2. Handhaven en verstevigen van de overeengekomen samenwerking met de hospicebesturen	doorlopend
3.	Overleg thuiszorg, huisartsen, ziekenhuizen	doorlopend
4.	Welzijnswerk en mantelzorgondersteuning	gereed eind
2016		
5.	Ontwikkelen beleid vrijwillige intramurale zorg	gereed eind
2016		
6.	Opzetten beleid talentontwikkeling	gereed eind
2016		
7.	Kwaliteitsbeleid o.a. onderzoek prof. Goossensen	gereed eind
2016		
8.	Visitatie door palliatief netwerk van een hospice	2016
9.	Bestuurszetel VPTZ	2016
10.	Volgen en contacteren aanpalende hospice initiatieven	doorlopend